

KURJER WARSZAWSKI.

Dnia 9go Grudnia. Rok 1863.

Nr 281

27 Listopada

9 Grudnia

Rok 1863.

Środa.

Wschód Słońca g. 7 m. 59
Zachód „ „ 3 „ 46

Dziś, ŚŚ. Leokadii P. M. i Walerji P.
Jutro, N. MARJI P. Loretańskiej

Wczoraj z rana, w Kościele Archi-Katedralnym i Metropolitalnym Śgo JANA, w czasie Wotywy, celebrowanej przez W. JX. Franciszka *Chmielewskiego*, w Kaplicy Archi-Konfraterni Literackiej, grono Amatorów w liczbie osób 30, wykonało Mszę Leona *Sznabla*, dzieła 174; na *Offertorium*: Chór z fugą *Józefa Elsnera*; na BENEDICTUS: Solo na wiolonczeli, kompozycji Ign: *Dobrzyńskiego*, odegrał znany Artysta P. *Szabliński*; towarzyszył na organach P. *Florjan Oborski*; na zakończenie, odśpiewana została Pieśń do N. MARJI P. na same głosy, kompozycji J. K. *Chwaliboga* i pod tego dyrekcją.

Wczoraj, z powodu Uroczystości NIEPOKALANEGO-POCZĘCIA N. MARJI P., wykonaniem zostało w Kaplicy Instytutu Muzycznego, w obec Członków Rady Nadzorczej, wszystkich Professorów Instytutu i Gości zaproszonych, znakomite dzieło, Msza in F. *Mozarta*, przez cały chór Instytutowy, z towarzyszeniem instrumentów smyczkowych i organu, pod przewodnictwem Professora tegoż Instytutu, Adama *Münchheimera*. Solo odśpiewane były przez Uczennice, Panny: *Natalję Bogusławską* (sopran), *Wandę Szwarcer* (alt); Uczniów, Panów: *Tytusa Mikulskiego* (tenor), i *Stefana Grzywińskiego* (bas). Na organie towarzyszył Uczeń *Pan Słowiński*. W czasie tej solennej Uroczystości, Ofiarę Świętą dopełnił X. *Brzezki*, Professor Seminarjum.

Przy wczorajszym Uroczystym Świącie, tłumy pobożnych zapełniły Świątynię, w których od dawna milczące odezwały się organy. W Wigilię już odezwały się dzwony, zwołując wiernych na Modlitwę, i w czasie całej oktawy dźwięczyć będą.

Rada Administracyjna Królestwa, na posiedzeniu z dnia 15 (27) Listopada r. b., na przedstawienie Komisji Rządowej Sprawiedliwości zapis sklepu murywanego w mieście Łęczny w rynku starym położonego, na fundusz wieczysty dla ubogich starozakonnych w temże mieście, testamentem urzędownie na dniu 1 (13) Kwietnia 1862 r. sporządzonym przez Herszka *Reichstein*, furmana, uczynioną, w myśl art: 910 Kodeksu Cywilnego z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami bliżej w akcie oznaczonymi, zatwierdziła. (Dz: Pow:)

Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra.— Pomieędzy Zamkiem a Cytadelą Alexandrowską, urządzoną zostanie nowa linja telegraficzna, przechodząc mająca przez ulicę Bugaj, Rybaki, esplanadę Cytadeli oraz pomiędzy Cytadelą a gotyckim domkiem na Powązkach, przez rogatkę Marymoncką i nakoniec od Cytadeli Alexandrowskiej do kwatery Zarządzającego pochylnym telegrafem, znajdującej się na rogu ulicy Zakroczymskiej i esplanady tejże Cytadeli. Podając o tem do wiadomości, Zarząd Warszawskiego Ober-Policmajstra uprzedza mieszkańców tutejszych, a w szczególności

właścicieli domów około których linja ta przechodzi, że za jej uszkodzenie ulegać będą odpowiedzialności przepisami za uszkodzenie telegrafów wskazanej i że Policja wykonawcza otrzymała rozkaz bacznego czuwania nad całością tych linii telegraficznych.— Nr 102,661. (Gaz: Pol:)

Urząd Lekarski Miasta Stołecznego Warszawy.— Zawiadamia osoby interesowane, iż w m. Wiślicy wakuje posada Akuszerki rządowej, z pensją rsr: 30.— Życzące takową otrzymać, zechcą się zgłosić z prośbą, patentem i konsensem do Urzędu Lekarskiego, Guberni Radomskiej w Radomiu.— Inspektor Lekarski, Radca Kollegjalny, *Frejer*. (Dz: Pow:)

Jutro o godzinie 10tej z rana, w Kościele Powązkowskim, odbędzie się Nabożeństwo za duszę ś. p. Franciszka *Jasnowskiego*; na które, Krewnych i Przyjaciół nieboszczyka, zaprasza się.

W dniu 2gim Grudnia odprowadzone zostały na wieczny spoczynek zwłoki ś. p. Adama *Olejkiewicza*; pozostała Żona składa najserdeczniejsze podziękowanie zacnym. Xieżom Augustjanom, którzy bezinteresownie oddali ostatnią posługę Swemu Sasiadowi; Szanownemu Zgromadzeniu Przyjaciół, Kolegów i Znajomych.— M. O.

(A. n.) W dniu 12tym z. m. we wsi Dobryń, Powiecie Bialskim, zesza z tego świata po kilkodniowej ciężkiej słabości, opatrzona ŚŚ. SAKRAMENTAMI, ś. p. *Zofia Brzezińska*, Panna, w kwiecie wieku, bo zaledwie osmnaście-letnią, wiosną swego życia zaczynała; pozostawiwszy po sobie Matkę i Siostry. Zgon jej przejął boleścią tych wszystkich, którzy ją bliżej znali i cnotę jej za życia byli świadkami. Z woli Bożej przeniosła swe życie doczesne na wieczne i powołaną została przez Majestat Boski, gdzie już Ojca, Brata i Siostrę postradała. Zwłoki jej pochowane zostały w parafjalnym cmentarzu Malowa Góra, w dniu 16tym Listopada 1863 r., gdzie na długi czas zostawiła po sobie ś. p. *Zofia* żal niczem nieutulony. Pamięć jej duszy.— Z... S...

Maż i Dzieci, zmarłej w dniu 14 Listopada r. b. ś. p. *Konstancji Miłkowskiej*, składają niniejszem publiczne podziękowanie, Zgromadzeniu XX. *Paulinów* w Lesnej, na Podlasiu, za oddanie zmarłej ostatniej posługi z uprzedzającą gotowością i prawdziwie Kaplańską bezinteresownością.

Wspomnieliśmy niedawno o ukończonej restauracji Kościoła Parafjalnego w mieście Siedlcach; dziś nadmienić musimy, o nowej jego ozdobie. Na około Kościoła, cmentarz wysadzono dwoma rzędami drzew, tworzących szpaler. W jednym rzędzie same morwy, w drugim kasztany i lipy. Troskliwość tę o przyzdobienie Domu Bożego, zawdzięczają mieszkańcy czcigodnemu tamtejszemu Wikariuszowi JX. *Krajewskiemu*.

(Dokończenie artykułu z *Dziennika Powszechnego*
o *Teatrze*).

Toż samo towarzystwo ruskie, z powodu licznego swego składu, mogłoby wnosić roszczenia do otwarcia tu oddzielnego teatru ruskiego. Niegdyś przed rewolucją z 1830 roku istniał teatr francuzki; dla czegożby nie miało być teatru ruskiego? myśl ta rzeczywiście przejawiała się w kółkach rosyjskich; lecz daleko jeszcze było do jej urzeczywistnienia, kiedy naleciała epoka bezprzykładna w kronikach narodów, kiedy jednocześnie zamknęły się w Warszawie Kościoły, szkoły i teatru i miejsca zabaw publicznych. Od tego czasu, publiczność polska przywdziawszy żalobę, dała sobie słowo nie chodzić na teatr. Cóż było robić z teatrem? Znow zabłysnęła myśl samolubna, zaangażować z Petersburga lub Moskwy trupę ruską, a polską rozpuścić. Lecz zaraz ustąpiła ona miejsca innym bardziej zasługującym na uwzględnienie pobudkom. Zniesienie polskiego teatru prowadziło za sobą rozpuszczenie trupy, zawierającej w sobie wielu utalentowanych artystów i zgubę kilkuset rodzin, wprost i pośrednio złączonych z bytem teatru; nakonie czyżby publiczność polska na zawsze wyrzekła się rozkoszy sztuki dramatycznej?... Pomysłano cokolwiek i postanowiono otworzyć teatr z abonamentem. Wojskowi rozebrali miejsca i przedstawienia w zwykłym zaczęły następować porządku, pomimo zupełnej nieobecności publiczności polskiej. Tym sposobem towarzystwo ruskie ocaliło teatr polski.

Publiczność polska, ciągle jeszcze trwa w demonstracji, — nie zagląda do teatru; lecz los jego zabezpieczony jest skutecznymi wpływami, które niekiedy dochodzą do rozmiarów dawnych dobrych czasów; nakoniec otwarty został teatr różnaitości jako niezbędne szranki dla wielu pełnych talentu artystów trupy komicznej, którymi ruska publiczność, początkowo, z powodu nieznajomości języka nie mogła się rozkoszować i z musu zachwycała się baletowymi nóżkami. Teraz byłoby pożądanem żeby ustała i druga demonstracja — uporczywe milczenie dziennikarskiej recenzji. Czekać na przemówienie tutejszych dzienników w tym przedmiocie, spróbujemy oznajmiać publiczność, nie tylko o tem co jutro będzie w teatrze, lecz i o tem co było wczoraj, zapisując od czasu do czasu wrażenia wynoszone przez widza ze sceny dramatycznej (Dz: Pow.).

Podajemy poniżej, program powstania polskiego L. Mierosławskiego w dosłownem brzmieniu, poprzedzony artykułem Gazety Moskiewskiej.

Gazeta Moskiewska w Nr 247 pisze:

W skutku zamachu na życie Hrabiego Berga, jak wiadomo, robiona była rewizja w domu Hrabiego Andrzeja Zamojskiego. Przy rewizji jego gabinetu, zwróciła na siebie uwagę ćwiartka przezroczystego papieru listowego, na pierwszy rzut oka wydająca się tylko jakby była polinowana niebieskim atramentem. Przy pomocy dwóch szkieł powiększających, niebieskie linie ożywiły się i przemieniły się na wiersze najdrobniejszego pisma. Pokazało się, że ćwiartka ta zawiera w sobie projekt obecnego polskiego powstania, podpisany przez Ludwika Mierosławskiego, z datą 1 Marca 1861 r. Dosyć jest przeczytać ten dokument,

żeby przekonać się jeszcze raz o najzupełniejszej niemoralności, tak zwanej „świętej sprawy” i zmierzyć kolosalność oszustwa służącego za główne, albo raczej za jedyne jej narzędzie.

W obecnym numerze podajemy ten program w całkowitości, Publiczność rosyjska zyskuje możność poznania dokumentu, bardzo mało ustępującego znakomitemu polskiemu katechizmowi. Tajemnica powstania polskiego odsłania się jeszcze raz w swym podługawczym kształcie.

Kłamstwo w tym programie powstania, również jak i w katechizmie polskim, wynosi się na stopień świętej zasady; najzuchwalsze kłamstwo, przez nie nie powstrzymywane, zaleca się w każdym wierszu i rozciąga się do wszystkiego. Oszukiwanie rządu rosyjskiego, oszukiwanie ludu rosyjskiego, oszukiwanie ludu polskiego, oszukiwanie rządów zachodnich państw, oszukiwanie opinii publicznej Europy, oszukiwanie naszych głupich socjalistów i obłąkanych demagogów, oto polityka polskich patriotów, ich „święta sprawa,” zadanie jakie sobie postawili.

Żeby paraliżować działania rządu, patrioci uznali za pożyteczne użyć parlamentarzy, dla prowadzenia z nim układów. Parlamentarze obowiązani są przez projekt, do odwodzenia rządu od wszelkich stanowczych środków i odwracania jego oczu za pomocą wymownych argumentów, w tej chwili, kiedy na całej przestrzeni dawnej Polski będzie się rozszalało wzbурzenie. Parlamentarze, jak wiadomo, rzeczywiście byli puszczeni w bieg — i nie bez powodzenia. Niestanowczość wewnętrznej polityki w Królestwie Polskiem i zachodnich Guberniach w 1861 i 1862 r., w obec niezamaskowanych działań rewolucji, może się dać objaśnić tylko za pomocą tych wzruszających notatek (zaświeżone w języku francuzkim), jakimi był zarzucały Petersburg, za pomocą tych przedstawień cierpień niby całego narodu, któremi bogaci panowie, mający dostęp do sfer rządowych, niepokoiłi sumienie niektórych, posiadających wpływ osób. Teraz kiedy parlamentarze zrzucili maskę, widzimy do jakiego stopnia można było polegać na ich wymownych zapewnieniach; teraz rozumiemy, że wszystkie te wykrety służyły do oszukaństwa, i wiemy, że Hrabia Andrzej Zamojski i jego stronnictwo, zachowując stosunki z rządem, jednocześnie prowadzili szczere układy z stronnictwem Mierosławskiego.

Zamierzano oszukiwać lud rozszerzaniem pośród niego wzbурzenia w przedmiotach ekonomicznego charakteru, szczególnie dlań zrozumiałych. Celem projektu było nadanie ruchowi narodowemu przeważnie socjalnego kierunku, żeby przeciągnąć na swą stronę i poddać pod władzę szlachty lud, szczególnie na Rusi, w Litwie i Galicji, gdzie według wyrażenia projektu, lud potrafił odzwyczaić się od panowania szlachty. Koniecznien trzeba było w poić w lud przekonanie, że tylko rząd moskiewski „przeszkadza panom polskim” nadać ludności włościańskiej wszystkie prawa swobodnej klasy rolniczej. Obywatele polscy, jak wiadomo, skorzystali z tej rady tylko w połowie; nie decydowali się na ustąpienie gruntów włościanom aż do samego powstania, ale za to w rozległych rozmiarach oszukiwali włościan co do zamiarów rządu.

Zresztą ofiary poniesione przez obywateli, w razie powódzenia byłyby tylko czasowemi; stronnictwo Mierosławskiego, jak się okazuje, wcale nie myślało o wolności i pomyślności włościan, kiedy namawiało obywateli do ustąpienia im darmo gruntów. Był to także zrzeczny zwrot, służący i dla oszukania włościan i dla oszukania tych godnych politowania rosyjskich rewolucjonistów, o których projekt powiada: „Nieuleczonym demagogom należy koniecznie otworzyć wylot za Dniepr; niech tam rozszerzają kozacką hajdamacką przemoc przeciwko rosyjskim popom, urzędnikom i bojarom. Niech agitacja *małorosjanizmu* przeniesie się za Dniepr; tam jest rozległe pole Pugaczewskie dla tej anachronicznej *Chmielniczewszczyzny*. Oto na czem zależy nasza panslawistyczna i komunistyczna szkoła! Oto cały polski *hercenizm*! Niech z daleka pomaga polskiemu wyswobodzeniu, szarpiąc najgłębsze wnętrza caratu. Godne to i łatwe rzemiosło dla mnóstwa *pół-Polaków* i *pół-Rosjan*, zapelniających obecnie wszystkie stopnie cywilnej i wojskowej hierarchji w Rosji. Niech olśniewają się hasłem, że ten radykalizm posłuży „dla naszej i waszej swobody”; przeniesie go w granice Polski będzie jednakże uważane za zdradę kraju i karane śmiercią.” Trudno wyrazić zupełniejszą i bardziej zasłużoną pogardę polskich patriotów dla ich sprzymierzeńców PP. Hercena i spółki z całym ich orszakiem. Apostołowie nowego porządku rzeczy, troskający się o Polskę, „o naszą i waszą swobodę” byli w rękach doświadczonych polskich rewolucjonistów pogardliwymi narzędziami, przeznaczanemi wyłącznie do zadania ran rosyjskiemu narodowi. Jak szarańcza odpędzani byli od granic, na które rozciągali swe zamiary polscy patrioci i byli wysyłani za Dniepr w głąb Rosji. Tam pozostawiono im zupełną swobodę szarpania swego rodzinnego kraju; oto do czego ich tresowali; do czego ich podkarmiali. Niezszczęśliwe ofiary oszustwa, podlegają surowej ale zasłużonej karze za swe bezsensowne usiłowania, lecz polscy patrioci (a między niemi i Mierosławski) przypisobiali się zabijając ich na śmierć, gdyby cała ta dziczyna po spełnieniu swych czynów w Rosji, zamierzała uszczęśliwić sobą w następstwie przyszłą Polskę. Może być coś haniebniejszego, coś godniejszego pogardy nad rolę, jaką odgrywali ci godni politowania przekształciciele ludzkości z swym *Kołokołem*, swemi rewolucyjnymi proklamacjami, w których dobroduszenie projektowano wyróżnić 100,000 obywateli i ogłaszała się demokratyczna i socjalna rzeczpospolita, z swym *małorosjanizmem* (1), z swymi planami rozdrobnienia Rosji i pokrycia jej swemi falansterami. (Ciąg d. nastąpi). (Dz. Pow.).

Z prowincji.

Z Gubernji Warszawskiej.—W dniu 23 Października (4 Listopada) otrzymano wiadomość z Ciekówki, że banda powstańców konnych i pieszych zatrzymała pocztę idącą z Kalisza. W skutek tego Praporszczyk Winiarski z piechotą na podwodach i 50 kozakami pod dowództwem Setnika Groszewa, na drodze wio-

dącej do m. Kozmińska wykrywszy bandę Korytkowskiego, rzucili się na nią wprost przez błota i ścigali na kilkomiłowej przestrzeni. Powstańcom zabito 30 ludzi, a w tej liczbie i samego dowódcę, raniono 15 i 9 ujęto jeńców; zabrano 32 sztuk broni i 2 pistolety. Ze strony wojska raniono 2ch kozaków i zabito jednego konia.

W dniu 31 Października (12 Listopada) wykomenderowany z m. Ostrowa oddział pod dowództwem Podpułkownika Borowskiego, w pobliżu wsi Poręby napadł na bandę dowodzoną przez Dubois. Powstańcy porażeni rzucili się przez szosę ku Białobłotom, zkąd skierowali się następnie ku Kurowicom, a ztamtąd zostali znowu wyparci ku Jaszulce. Z nastaniem zmroku, Podpułkownik Borowski zaniechał dalszej pogoni. W rozprawie tej powstańcy stracili 160 ludzi w zabitych; ujęto 33 jeńców. W wojsku zabito dwóch a jednego kontuzjonowano, — nadto raniono jednego konia kozackiego. Podług oświadczenia jeńców, banda ta składać się miała z 400 pieszych i 25 konnych, i że z liczby tej w rozprawie w dniu 31 Października (12 Listopada) 120 ludzi odcięto. Z Jaszczuły 40 powstańców na podwodach udało się do Bendugi i tam przeprawiło się przez Narew. Podpułkownik Borowski udawszy się w kierunku Białobłot, w lesie dopędził resztki tej bandy z 20 ludzi złożonej zabiwszy 3ch powstańców i 3ch ująwszy, albowiem reszta korzystając z nadzwyczajnej mgły ratowała się ucieczką. Wyślany znowu z m. Ostrowa Podpułkownik Bajkowski, niedaleko wsi Grondy nad Narwią, znalazł skład żywności i nieco broni, ukryte w ziemi przez rozbitych powstańców.

Oddział z Sieradza pod dowództwem Majora Esmiana w dniu 3 (15) Listopada niedaleko wsi Marty rozbił bandę Nowickiego. Powstańcom zabito 50 ludzi (w tej liczbie i Nowickiego) i 34 jeńców ujęto. Zabrano 27 sztuk broni. Ze strony wojska 1 ciężko raniono kozaka i lekko 1 szeregowca.

Ze szczegółowych doniesień o rozprawie zaszłej w dniu 4 (16) Listopada pod Błaszczkami, dowiadujemy się, że w bitwie tej tylko huzary pod dowództwem Podpułkownika Liworki brali udział, którzy stanowczym z dwóch stron atakiem i ściganiem powstańców na przestrzeni 3ch wiorst, znieśli bandę dowodzoną przez Pagowskiego, ze stu ludzi złożoną.

W dniu 10 (22) Listopada oddział pod dowództwem Pułkownika Xiecia Abomelek zniósł bandę Grosmana i Putkamera. 50 powstańców zarąbano i bardzo wielu raniono. Ze strony wojska zabito 1 huzara i 3 konie, a 3 raniono.

Oddział dowodzony przez Kapitana Poznańskiego, ścigający szczątki bandy Grosmana, w dniu 13 (25) Listopada, dopędziwszy ich niedaleko miasta Stępowo, zadał klęskę, — zabiwszy i raniwszy 30 powstańców. Przyczem zabrano mnóstwo broni i sztandar. Ze strony wojska żadnej straty nie było. (D. P.)

W dniu 4tym b. m., o godzinie 6½ wieczorem, na ulicy Jerozolimskiej, dwóch nieznanych ludzi napadłszy na powracającego do domu Nadkonduktora Warszawsko-Wiedeńskiej kolei żelaznej, Mikołaja Żylenko, zadało mu siekierą (znalezioną potem na miejscu przestępstwa) dwie rany w głowę, poczem wsiadłszy

(1) Teraz dzięki zmienionym okolicznościom, *małorosjanizm* wielkie ma znaczenie u polskich intrygantów i z tej strony Dniepru, i używany jest przez nich za narzędzie dla swych celów. (Dz. Pow.)

w dorożkę, zdołało ująć przed ścigającymi ich policyjnymi strażnikami; względem wyszukania przestępców prowadzi się najściślej śledztwo. (Dz: Pow:)

W zeszłym miesiącu, zmarli w Paryżu rodacy: *Piotrowski, Pruszkowski i Kisielewski*.

J.W. Adam Goltz, Członek Honorowy Rady Wychowania przy Komisji R. W. i O. P., z poruczenia tejże Komisji, dla zwiedzenia Instytucji Naukowych, mianowicie elementarnych na prowincji, wczoraj wyjechał za granicę do Niemiec.

Towarzystwo Lekarskie Warszawskie, na posiedzeniu w dniu 1 b. m., obrało na Członków honorowych: 1) Dra Jana Oświatę *Koch*, b. Sztabs-Lekarza b. W. P., zamieszkałego w Tułnikach Pcie Radzyńskim, zaszczytnie zasłużonego Krajowi w ciągu 50ciu lat zawodu Lekarskiego; 2) Dra Dawida *Flamm*, zamieszkałego obecnie w Hamburgu, który przez wiele lat był Członkiem czynnym, a przez lat kilka Podskarbisem Towarzystwa Lekarskiego. Na Członka czynnego, wybrany został: Doktor Witalis *Wilczkowski*, Lekarz ordynujący w Szpitalu Śgo DUCHA, zarazem Nauczyciel tutejszej Szkoły Felczerów Cywilnych. Na Członków Korrespondentów, wybrani zostali: Dr *Gans*, Lekarz przy zdrojach w Karlsbadzie, i Dr *Pollak*, Lekarz w Ischl.

W tych dniach nabyta została na rzecz m. Warszawy, obszerna possessja dawniej *Lagiewnickich*, obok Ratusza, a to dla pomieszczenia Biur Magistratu. Wkrótce będzie ogłoszony konkurs na plany do odbudowania Ratusza w obszerniejszych rozmiarach.

Nakładem i drukiem S. *Orgelbranda*, Xiegarza i Typografa, przy ulicy Krako-Przedm: Nro 443 na 1szem piętrze, wyszedł 133 zeszyt *Encyklopedji Powszechnej*, który zawiera między innemi następujące obszerniej opracowane artykuły: Koniec artykułu Korzeniowski Józef; Kość; Kość słoniowa; Kościeleccy; Kościelna jurydykacja; Kościelna muzyka; Kościelna nietykliwość; Kościelna wieś; Kościelne dobra; Kościelne prawo; Kościelne przykazania; Kościelne tonacje; Kościelne występk i kary; Kościelny śpiew; Kościół Katolicki; Kościuszko; Kosicki (5ciu tego nazwiska); Kosiniński watażka Kozacki za czasów Zygmunta IIIgo; Kosiniński: Stanisław Teolog, Józef Malarz, Amilkar Jenerał, Władysław-Euzebjusz syn Jenerała, Jan Kapitan Artylerji, Adam-Amilkar Powieścio-Pisarz; Kosmos; Kosmowski Stanisław, Autor ważnych Pamiętników do panowania *Stanisława-Augusta*; Koss Franciszek znakomity Oficer; Kossak Fortunat-Juliusz (Malarz); Kossakowscy (17tu tego nazwiska); Kossów; Kosowe pole, i t. d. Cena zeszytu: w Królestwie Polsk, kop: 35; za granicami Królestwa kop: 37½; na Pocztaństach i Stacjach poczt: kop: 40.

W tych dniach, utalentowany młody śpiewak naszej opery P. *Filleborn*, wyjechał do Medyolanu, dla dalszego kształcenia się. Szczęść mu Boże!

Liceum *Richelieu*go w Odessie, liczy w ciągu b. r. szkolnego 79 słuchaczy, a w tej liczbie 9ciu Polaków.

W Paryżu zmarła teraz, Wdowa po słynnym pisarzu Francuzkim, Kazimierz *Delavigne*.

W Paryżu istnieje szkoła miejska rysunku dla kobiet. Instytut ten pod kierunkiem Pani Eugenji *Hautier*, jest jednym z najpierwszych w stolicy.

W Krakowie 1 b. m. odbyło się zwyczajne miesięczne posiedzenie Oddziału Nauk Moralnych Towarzystwa Naukowego. Czytał na nim P. Józ: *Szujski*, przekład greckiej tragedji *Eshyle*sa *Agamemnona*. Na temże posiedzeniu dokonano wyboru Członków z zakładu. P. Józef *Kremer*, został przewodniczącym, zastępcą jego P. Prof. Uniwersytetu Julian *Dunajewski*, Sekretarzem Jan Hr: *Zabuski*. Na rok więc przyszły, ta tylko zmiana, że P. Wiktora *Kopfa*, zastąpi P. *Dunajewski*.

Z powodu wybuchu zarazy bydła w Powiecie Sadagórskim na Bukowinie, zawieszono zostało odprawianie jarmarku na bydło w Sadagórze i Czerniowcach.

W Poznaniu zakończyli życie: 5 b. m. Marjanna z Brzezińskich *Kutzner*, która była już prababką; 6go t. m. Emilja *Studniarska*, w 65 roku życia; oraz Maciej *Szodrowski*, 42 lat mający.

W dniu 16 z. m. zakończył życie Stanisław Światopełk *Zawadzki*, właściciel dóbr Turki w Kołomyjskim Cyrkule położonych (w Galicji), syn Józefa i Sabiny z Hr: *Bąkowskich*.

W W. X. Poznańskim otwarto w r. b. stacje telegraficzne: Gniewkowo, Jarocin, Mogilno, Nowe-Miasto n. W., Szrem, Ostrzeszów, Trzemeszno. Jeszcze w ciągu r. b. otworzyć mają 19 nowych stacji.

Wiadomości Zagraniczne.

ANGLJA. Londyn, 1go Grud.: — Wczoraj prawie cała rodzina Królewska znajdowała się w stolicy. Królowa wraz z Kieźniczka *Helena* i *Ludwiką*, odwiedziły Kieźnę *Sutherland* i Lady Augustę *Bruce*, a następnie udały się do pracowni rzeźbiarzy *Foley* i *Theed*, z których pierwszy pracuje nad pomnikiem zmarłego Jenerała *Bruce*, a drugi nad statua Kiecia małżonka i Kieźnej *Kent*. Jednocześnie Xiążę i Kieźna Pruscy, przepędzili kilka godzin w muzeum brytańskim, gdzie ich oprowadzał pierwszy bibliotekarz Dr Antonio *Pannizzi*. Zwiedzili oni xiegozbiory, czytelnie, salę starożytności i rękopismów. — *Times* wynurza przekonanie, że obecnie mniejsze jest niebezpieczeństwo, iżby spór o Xieźtwa Szleswig-Holsztyńskie do kroków nieprzyjacielskich miał doprowadzić. — Stowarzyszenie centralne wsparcia dla hrabstwa Lancashire, odbyło wczoraj w Manchester posiedzenie pod prezydencją Hra: *Derby*. Z sprawozdania złożonego przez Komisarza P. *Farnall* okazuje się, że obawy z jakimi wyglądan nadchodzącej zimy, zjściły się, gdyż liczba potrzebujących wsparcia, wzmagą się znowu. Zmniejszyła się jednak zawsze o 142,538 od 6 Grud: r. z. Według zdania P. *Farnall*, ceny terazniejsze bawełny czynią położenie fabrykantów nader niebezpiecznem, i pozwalają im fabrykować tylko na zamówienie. Liczba ubogich w Lancashire, wynosi przecięciowo 100,000, a wzrośnie ona znacznie w razie silnych mrozów, które wstrzymają wszelkie budowlę i roboty publiczne. Stowarzyszenie centralne ma jeszcze do rozporządzenia 245,818 funtów szterlingów. — Istnieje tu uzasadniona obawa, że pierwsza poczta Indyjska przywiezie smutną wiadomość o zgonie Lorda *Elgin*. Zresztą doniesienia z Indji są pomyślne. Dochody jeszcze nigdy nie przedstawiały tak wysokiej cyfry. I tak Bombay, za samą ba-

węlnę z Anglii otrzymało z końcem roku w Kwietniu ubiegłego przeszło 16,000,000 fszt: więcej jak w roku poprzednim, a z tej summy 14,000,000 brzęcząca monetą. Obliczają, że w ciągu ostatnich 30tu lat przewieziono do Indji metalów szlachetnych za 200,000,000 fszt: i to wszystko przez kraj pochłonięte zostało. Zdaje się jednak, że to dopiero początek owego rozwoju przemysłowego, który dojdzie kiedyś do olbrzymich rozmiarów, zwłaszcza że i rolnicza czyli najniższa klasa tamecznej ludności bierze się do uprawy bawełny i herbaty, widząc w tem źródło zysku. Wielkiem ułatwieniem dla handlu będzie kolej z Kalkuty do Delhi, która za kilka miesięcy ma być ukończoną. — Krąży tu wieść, że Cesarz *Napoleon* napisał znowu własnoręczny i nader serdeczny list do Królowej *Wiktoryi* z prośbą, aby w interesie pokoju europejskiego nie odrzucała propozycji kongresu. Pismo to ma być tak skreślone, iżby mogło kiedyś w *Monitorze* być zamieszczone. — Podobno w Paryżu nie zaniechano jeszcze idei kongresu. (Ind: Bel:).

AUSTRIA. *Wiedeń, 4go Grud.*: — Dziś Hr: *Rechberg* odpowiadał w Izbie deputowanych na interpellację *P. Rechbauer*. Oświadczył on, że traktat Londyński jest dla stron interesowanych zobowiązaniem między narodowym, z którym wielkie mocarstwa niemieckie nie powinny być w sprzeczności przy głosowaniu w bundestagu. Co się tyczy Danji, to traktat ten i umowy którego poprzedziły, stanowią całość nierozdzielną. Exekucja związkowa nie przesądza uznania Króla *Chrystjana IX*, a zakwestjonowana sprawa następstwa, decyzji związku musi być zostawiona. Powoływanie się na zasadę prawną w obec traktatu Londyńskiego pociągnęłoby za sobą nieobliczone następstwa. Prawa Danji do Lauenburga nie ulegają wątpliwości. Austria gotowa jest postępować razem z Prusami, i stawiać w obronie interesów i spółziomków niemieckich, ale w granicach prawa. (Nene Pr: Ztg).

FRANCJA. *Paryż, 1go Grud.*: — Na wczorajszym posiedzeniu Ciała Prawodawczego zatwierdzono 201 głosami przeciw 36 mandat wyborczy *P. Royer* z depar: Isere. *Monitor* wylicza głosy opozycyjne. — Podług doniesień z Vera-Cruz z 1go Października, Jenerał *Badon* z swemi dwiema dywizjami, oraz Jenerał *Miramon* z swoja, wyruszyli, dla udania się przez Tula do Queretaro. Budowa kolei z Vera-Cruz energicznie postępuje. Jenerał meksykański *Liceaga*, który przyłączył się do Francuzów, zajął Jalape, ale zaraz dnia następnego odcięty został od Vera-Cruz przez Pułkownika *Diaz-Mirón*. — Dziennik *Progres de Lyon* został na 2 miesiące zawieszony. — *France* roztrząsając stanowisko Francji w kwestji Szleswig-Holsztyńskiej, pisze co następuje: Rzeczywiście Francja mogłaby się przychylić do usunięcia trudności, jakie rodzi kwestja Xieztw, ale jest mniej w tej rzeczy interesowana aniżeli inne mocarstwa. Niezawodnie kwestja ta mogłaby być roztrząsana na kongresie, ale to nie jest powodem do interwenjowania bezpośredniego teraz. Jest nadzieja że roztropność Państw niemieckich potrafi dostatecznie rozwiązać istniejące trudności. Tu, tak jak w wielu innych ważnych sprawach europejskich, Francja nie ma żadnego intersu spieszenia się w swej decyzji. — Krąży wieść, że mniejszość Komisji adresowej nalega, aby w adresie pomieszczono ustęp reklamujący przeciw

wojnie mimo niepowodzenia kongresu. — Dziennik *Nation*, otrzymał ostrzeżenie za artykuł pod tytułem: *Où sont les amis du gouvernement*. Dowodził on w tym artykule, że najwyżsi Urzędnicy Państwa są tylko kupieni, i że rządowi zbywa na istotnych przyjaciółach. — Mówią, iż życzeniem rządu jest, aby rozprawy nad adresem w obu Izbach odroczone na czas późniejszy.

WŁOCHY. — *Opinione* z 29go z. m. zaprzecza pogłosce, jakoby Król *Wiktoria-Emmanuel* miał się udać do Paryża. — Zwłoki słynnego Jenerała *Pepe* zostały 29 Listopada uroczystie przewiezione z Campo-Santo w Turynie na kolej genueską, zkąd następnie do Neapolu wyprawione będą. (Schl: Ztg).

Ostatnie Wiadomości.

Marszałek *Forey* przybył 3 b. m. do Lizbony, a dnia następnego złożył wizytę Królowi *Ferdynandowi*. 6go zaś, t. j. w Niedziele, miał odpłynąć do St. Nazaire. — *Memorial diplomatique* z 5go, w artykule który zdaje się być natchnionym, roztrząsa kwestję Szleswig-Holsztyńską i broni neutralności Francji w tej sprawie, przeciw dowodzeniom prasy angielskiej. Dziennik pomieniony przemawia również za kongresem i opiera się stanowczo zwołaniu konferencji specjalnej, którejby poruczyć miano załatwienie sporu Niemiecko-Duńskiego — Baron *Mallaret*, nowy Posel francuzki przybył do Turynu 4 b. m. — *Stampa* zapewnia, że projekt zniesienia fortyfikacji Korfu, wywołuje wielkie wzburzenie w Grecji.

W Kopenhadze ogłoszony został 6 b. m., patent Królewski z daty 4 t. m., mocą którego rozporządzenie Królewskie z 30 Marca r. b., dotyczące stosunków konstytucyjnych w Xieztwie Holsztynji, traci siłę obowiązującą. Obok tego ogłoszona została także proklamacja Królewska do Holsztyńczyków, wzywająca ich do dochowania wierności Królowi. — Podług wiadomości z Kopenhagi z d. 6 b. m., Posłowie Rosyjski i Angielski, z polecenia swych rządów, przyrzekli Królowi *Chrystjanowi* opiekę flot, w razie gdyby obawa przemocy nie dozwoliła mu zmienić polityki jego rządu i utworzyć nowe Ministerstwo. Król jest w usposobieniu wahającym się, lecz Gabinet *Halla*, ufny jest w poparcie ze strony Królowej, która właściwie spowodowała porządek następstwo tronu z 1852 r.

W nocy identycznej, przesłanej przez Austrię i Prusy rządowi Związku Niemieckiego, wystawiane są niebezpieczeństwa, na jakieby Związek naraził Europę, w razie gdyby uchwalił okupację Xieztw. Rządowi przeto Niemieckim zaleca się głosować za natychmiastową exekucją i pozostawić kwestję następstwa w zawieszeniu.

Sejm związkowy uchwalił 7go b. m., nieznaczną większością, exekucję w Xieztwach, z zastrzeżeniem sobie decyzji co do uregulowania kwestji następstwa. Rozkaz do wkroczenia do Xieztw, posłany został wojskom związkowym. (Schles: Ztg).

Szarada.

Niechaj kto drugie, pierwsze, i uparcie głosi,
Ze wszystka, zysk godziwy komu bądź przynosi.
Ja mu jasno dowiodę w całej sumiennosci,
Ze pierwsze, wszystka bywa, zarobkiem podłości.
(Zeskle zadanie: *Drab*.)

Wiadomości Literackie.

Zeszyt Grudniowy *Biblioteki Warszawskiej* wyszedł z druku. Zawiera on artykuły następujące: Ku pamiątce tysiąclecia Piastowego; Wycieczka do Kujaw Wielkopolskich, przez Józefa *Lepkowskiego*. Epoka Piastów, pod względem literatury i oświaty uważana. Żywot ziemski artysty, przełożył z *Göthego*, Ludwik *Seni*. Wstęp do historii pierwszej elekcji w Polsce, przez A. *Adamowicza* (dokończenie). Kronika Paryżka literacka, naukowa i artystyczna. Skóra tygrysa, poemat georgjański z XIIgo wieku, poczęści w tłumaczeniu, poczęści streszczony, podał *Kazimierz Łępezyński*. Przegląd literatury zagranicznej. Kronika literacka. Wiadomości z nauk: Przegląd polskich nazwisk ryb krajowych, przez A. *Waleckiego*. Kronika bibliograficzna. Wiadomości literackie. Dostrzeżenia meteorologiczne za m. Październik r. b. — Z artykułów tych szczególnie interesującym jest drugi, pod tytułem: Epoka Piastów. Autor opierając się na naszym najdawniejszym historyku *Gallu* i na jeografie Arabsko-Sycylijskim *Edrissi*, wskazuje, że w pierwszej połowie epoki *Piastów*, kraj był bardzo ludnym, bogatym a nawet oświeconym. Przytoczonemi wyjątkami z kroniki *Galla* udowadnia, że to jest po największej części zbiorem dawnych poematów i opowiadań ludowo-rycerskich, i mówi: „że toby te ustępy na Polskie piękny wierszem przełożył, ten stworzyłby naszą zatraconą bohaterską poezję.

Xiegarnia *Felixa Kowalskiego*, przy ulicy Senatorskiej № 473b, w domu *Brunweina*, dawniej *Petynskusa*, zaopatrzona została w książki do Nabożeństwa, szkolne i dla młodzieży. — W tejże xiegarni jest jeszcze do nabycia kompletny kurs *Historji Powszechnej*, potocznym sposobem opowiadany, z francuzkiego (*Lamé fleury*), tomów 9, komplet stanowiący, lub każdy tom pojedynczo nabyć można; oraz poleca się z Czytelnia polską i francuzką, którą w najnowsze utwory literackie powiększa.

Pospieszamy donieść Czytelnikom naszym, że xiegarnia *P. Strumfa* w Siedlcach, przy nadchodzących Świętach BOŻEGO NARODZENIA, zaopatrzyła się w rozmaite przedmioty, mogące służyć na upominki kolendowe; jak niemniej, że Czytelnia, przy tejże xiegarni zaprowadzonej, coraz więcej najnowszych dzieł przybywa.

DONIESIENIA.

Do Składu Wiktuałów *Amelji Gajewskiej* przy ulicy Bielańskiej, obok studni, nadesłany został w komis znaczny transport **LOSOSIA** WĘDZONEGO HAMBURSKIEGO i **MINOGÓW** w wyborowym gatunku, który się sprzedaje na ogół i sztuki, po cenie najprzystępniejszej.

W dniu 4 Grudnia 1863 r. podpisana Obywatelka Miasta Gubernjalnego Radomia, w przechodzie ulicą, zagubiła przypadkowo **Dwa LISTY ZASTAWNE** Okresu IIIgo Serji Iej z 10ciu Kuponami: Lit: B. Nr 26,763 na Rs. 750 i Lit: D. Nr 97,265 na Rs. 75. Stosowne zastrzeżenia gdzie należy uczynione zostały. Radom, dnia 5 Grudnia 1863 r. — **M. G.**

Potrzebne jest **PJANINO**, najnowszej konstrukcji, mało używane; ktoby miał takowe do zbycia za cenę znacznie niższą od fabrycznej, niech zostawi swój adres w Cukierni Ferrarego, w domu *Petynskusa* przy rogu ulicy Senatorskiej i placu Teatralnego.

Znany od lat dwudziestu

PŁYN

na zawsze wygubiający nagniotki bez użycia ostrych narzędzi, jest do nabycia każdego czasu w Sklepie Rozmaitości *P. Dąbrowskiego*, przy ulicy Czystej, dom *W. Kusza* Nr 415a. Płyn ten składa się z dwóch flaszeczek, Nr 1szy i 2gi. Ostatni leczy gruntownie bez zawodu wszelkie odziegienia. Razem Rs. 1. Kupey zaś pragnący powyższy Płyn w swych sklepach posiadać, mieć będą rabat. Pocztą kosztuje Rs. 2.

KAPELUSZE

Damskie Kastorowe w najświeższych fasonach z ubraniem i bez, po cenie najprzystępniejszej dostać można w Fabryce *Kapeluszy Męskich* przy ulicy Długiej Nr 13; w tejże Fabryce przyjmują się do przeobrażenia na nowe Fasony *Kapelusze Damskie i Męskie*. Przytem polecam się szano: Publicznosci znaczny zapasem **OBOWIA** zimowego, tak dla Dam jakoteż i Panów, któreto Obowie odznacza się pięknem wykończeniem, i doborowem materiałem. Kupującym do Magazynu i na Prowincję, odstepuje się Rabat. — **MATUSZEWICZ**.

W domu Nro 473b przy ulicy Senatorskiej, jest do wynajęcia **STAJNIA** na sześć koni i **WOZOWNIA** na jeden powóz, każdego czasu, z powodu zwinięcia swego przedsięwzięcia przez utrzymującego omnibus kursujący. O wynajem ten można się zgłosić do lokatora pod Nr 3ci w tymże domu zamieszkałego.

Zawiadamia się Szanowną Publiczność, że do **Han- dlu B. Grünspana**, nadszedł świeży transport **HERBATY**

w kilku gatunkach, w paczkach jedno-funtowych i sprzedaje się po cenach nader przystępnych, a mianowicie: Majkon czarny zwyczajny po Żłp. 5. Majkon czarny najlepszego gatunku po Żłp. 7 gr: 10, Pekko czarny z kwiatem, czyli tak zwany Sao-Thoong-Tha, gatunek wyborowy, odznaczający się miłym zapachem i przyjemnym smakiem, tudzież wykwintnie pakowany, po Żłp. 11 za funt. Biorącym większe partie, odstepuje się stosowny rabat. Skład Herbaty znajduje się na Nalewkach pod Nr 2242, w domu dawniej *Cohna*, w pierwszej sieni na lewo na 1m piętrze.

Naczelnik IV Oddziału Petersburgs. Warszawskiej Drogi Żelaznej.

Zawiadamia, że ogłoszona w pismach publicznych na dzień 25 Listopada (7 Grudnia), licytacja na dostawienie podkładów pod relse, dla IV Oddziału Petersburgsko-Warszawskiej Drogi Żelaznej, odbędzie się w dniu 15 (27) Grudnia r. b.

Ilość mających się dostawić podkładów, zmienia się z 63,255, na trzydzieści ośm tysięcy.

Kaucja do przedsięwzięcia zamiast 2,500, wynosić będzie tylko tysiąc osiem set rubli.

Warszawa d. 22 Listopada 1863 r.

Kapitan Inżynierji, **Słobodziński.**

XIEGARNIA I SKŁAD NÓT

M U Z Y C Z N Y C H

HENRYKA MERZBACHA i LUDWIKA POLAKA,

przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 446 (79), wprost XX. Bernardynów.

Przyjmuje prenumeratę na wszelkie Pisma perjodyczne, Żurnale Mód, Deseni, Haftu i t. d.

Xiegarnia przypomina Łaskawej Publiczności, że obecna pora jest najwłaściwszą do zamawiania Pism perjodycznych i Żurnali, ponieważ niektóre już od Października swój rok prenumeracyjny rozpoczynają.

PILULE VEGETALES
GOURMANDES
PURGATIVES

de CAUVIN, de PARIS.

Jeden z najskuteczniejszych środków

leczy:

zatwardzenie, astmę, bólesci wątroby, zapalenie kiszek, migreny, katary, skrofule, podagrę, reumatyzmy, wyrzuty naskórne, spędza żółć i zamulenie żołądka, i w ogólności wszelkie słabości spowodowane przez nieczystość krwi.

Dla zapobieżenia i wyleczenia powyższych słabości, nie masz skuteczniejszego środka jak

Pigułki roślinne przyjemnego smaku

P. C A U V I N,

Ich działanie jest łagodne i nie zostawia po sobie żadnych szkodliwych śladów. Dozy mocniejsze nie grożą żadnem niebezpieczeństwem. Obłoczka słodkiego smaku czyni je łatwymi do zażycia.

Jest to lekarstwo naturalne,

potwierdzone przez fakulteta medyczne, i zalecane jako środek najskuteczniejszy czysto-roślinny, czyszczący i krew odciszczający. Pigułki te nie zawierają ani merkurjuszu, ani żadnej substancji mineralnej, są one czysto z roślin zrobione i tak doskonale preparowane, że ani wilgoć, ani gorąco nań wpływu nie wywierają. Słodkie, przyjemne do zażycia, działanie ich jest umiarkowane, stanowią one środek jedyny, łatwo zastosować się dający dla dzieci, dorosłych osób i starców.

Dostać można we wszystkich głównych Aptekach Królestwa i Cesarstwa.

(7)

Do Składu Towarów Żelaznych

ROBERTA ZIEGLER,

przy ulicy Długiej Nr 557, w Pałacu dawniej Potkańskich, nadeszły oczekiwane

Pudełka do Zapalek,

z Łontem do zapalania Cygar podczas najsilniejszego wiatru, oraz Nożykiem do obcinania i zbierania łebków od cygar.

Para Moni powozowych, maści siwej, restrych, zdrowych, wraz ze Zrebięciem i całą uprzężą, do sprzedania, oraz Powóz czteroosobowy i Karetka dwuosobowa. Wiadomość przy ulicy Nowy-Swiat Nr 68, na piętrze. — Tamże różne lokale do najęcia.

Uwiedomienie dla Podmajstrzych Introligatorskich. — Potrzebnym jest Podmajstrzy Introligatorski, nie młody i bezzenny, obeznany dobrze ze zwyczajnem i galanterijnem Introligatorstwem, mogący przyjąć na swoją odpowiedzialność kierowanie Zakładu; wymaga się aby był opatrzonym w świadectwa gdzie dawniej pracował. Życzący sobie przyjąć te miejsce, raczy się zgłosić listownie do F. Rhode w Żytomierzu, Guberniji Wołyńskiej, z uwiadomieniem warunków jakie wymaga. — **K. Rhode.** Oraz potrzebnym jest do Litografiji p. f. F. Chrząszcz i Spółka, Uczeń litograficzny, obeznany już w części z rytownictwem na kamieniu, jeżeliby miał chęć przyjechania, raczy uwiadomić Pocztą o swoich warunkach, a razem przysłania prób swej pracy.

DRZEWO OPALOWE,

Oliszowe, Brzozowe, Dębowe i Sosnowe w sążniach, zdrowe, suche i w grubych szczapach, sprzedaje się w Składach przy ulicy Rybaki, gdzie Slachtuz, pod Nr 2567/8 i przy Alei Jerozolimskiej, obok Składu Węgla Górniczego pod Nr 4, po cenach następujących: Za sążeń Drzewa oliszowego, ułożony na 3 łokcie kubiczne, po cenie Rs. 10; za sążeń Drzewa brzozowego w szczapach 1½ łokcia, na 3 łokcie kubiczne, po cenie Rs. 10 Kop. 50; za sążeń Drzewa oliszowego w szczapach 3½ łokcia długich, na 3 łokcie kubiczne, po cenie Rs. 11; za sążeń Drzewa dębowego w szczapach 1½ łokcia, na 3 łokcie kubiczne, po cenie Rs. 10; za sążeń Drzewa sosnowego w szczapach 1½ łokcia, na 3 łokcie kubiczne, po cenie Rs. 9; a to z rychłą odstawą. Obstalunki na takowe Drzewo przyjmują się: w b. Kantorze Głównym Loterji, ulica Krakowskie-Przedmieście Nr 32 nowy; w domu PP. Wizytek; w Składzie Kolonialnym Władysława Rudnickiego, przy rogu ulicy Senatorskiej i Krakowskiego-Przedmieścia Nr 97; w Składzie Cygar P. Brüner, ulica Nowy-Swiat Nr 51; w Składzie Cygar J. Rosenblum, przy ulicy Senatorskiej, obok Resursy Kupieckiej, pod Nr 471 lit. B., dawniej Skład Nasion Dra Betzholda.

ALGIERKA, elkami męzkimi podbita, bardzo mało używana, znajduje się do sprzedania za rsr. 150. Wiadomość przy ulicy Marjensztadt, w Kassie Łazienek Kurtza.

Potrzebny jest do Ogrodu w Warszawie, uzdolniony **OGRODNIK**, lub Ogrodniczek, znający się na prowadzeniu Inspektów i Szczepieniem Drzew. Wymaga się trzeźwości, rzetelności i chęci do pracy. Wynagrodzenie będzie obowiązkowem odpowiednie. Zgłosić się na ulicę Xiążęcą pod Nr 1750, naprzeciw baszty Szpitala Śgo Łazarza, gdzie jest dzwonek przy bramie.

